

Dr. Cengiz Topel ÇİFTÇİOĞLU

NNYÜHF Öğr. Üyesi
E. Cumhuriyet Savcısı

BİR CUMHURİYET SAVCISININ
ANILARI IŞIĞINDA
TÜRKİYE'DE YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE
HÂKİMLİK VE SAVCILIK TEMİNATI

Dr. Cengiz Topel ÇİFTÇİÖĞLU

NNYÜHF Öğr. Üyesi
E. Cumhuriyet Savcısı

**BİR CUMHURİYET SAVCISININ
ANILARI IŞIĞINDA
TÜRKİYE'DE YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE
HÂKİMLİK VE SAVCILIK TEMİNATI**

- Yargı Bağımsızlığı ve Hâkimlik ve Savcılık Teminatı Kavramlarına Genel Bir Bakış
- Tek Daireli Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Devresi (1991-2010)
- Üç Daireli ve İki Daireli Hâkimler ve Savcılar (Yüksek) Kurulu Devreleri (2010-2021)
- Bağımsızlık ve Teminat Kavramlarına İlişkin Görüşlerimi Yansıtan Yazılı ve Görsel Belgeler (1991-2021)
- Bağımsızlık ve Teminat Kavramlarına İlişkin Ulusal ve Uluslararası Temel Düzenlemeler

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2023

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Bir Cumhuriyet Savcısının Anıları Işığında Türkiye’de Yargı Bağımsızlığı ve Hâkimlik ve Savcılık Teminatı
Cengiz Topel ÇİFTÇİOĞLU

Hukuk Yayınları Dizisi – 3510

Birinci Baskı : Ağustos, 2023

ISBN : 978 – 605 – 264 – 388 – 4

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr - adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet YILDIZ

Kapak Tasarımı:

Sena ATAV

Baskı:

Repro Bir Matbaacılık Kağ. Rekl. Tasarım Tic. Ltd. Şti.
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514 Cad. No: 23-25 Yenimahalle-Ankara
Sertifika No: 47381

*Yargı şehidimiz, aziz dostum,
merhum Cumhuriyet Savcısı Mehmet Selim KİRAZ
başta olmak üzere; mensubu olmaktan
onur duyduğum Türk Yargı Teşkilatının
çilekeş ama vakur, bağımsız ve tarafsız
tüm Hâkim ve Savcılarına
saygıyla...*

*Bir hâkim;
iyi niyetli dinlemeli, akıllıca karşılık vermeli,
sağlıklı düşünmeli ve tarafsızca karar vermelidir.*

Sokrates

*Hâkim; hakim, fehîm, müstakim ve
emin, mekin, metin olmalıdır.*

Mecelle

ÖNSÖZ

Doğası gereği birlikte yaşamak zorunda olan insanın, içinde yaşadığı toplumdaki en büyük beklentisi adaletin gerçekleştirilmesidir. Bu beklenti, zamanla, güvenli bir toplum arayışına doğru evrilmiştir. Bu arayış da hukukun üstünlüğü ilkesini esas alan bir anlayışın hâkim kılınmasını gerektirmiştir. Yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkesi de böyle bir anlayış içinde gelişmiştir. Bağımsızlık kimseden emir almamak demektir. Tarafsızlık ise bir peşin hükmün ve taraflılığın olmaması ya da bu duruma ilişkin makul bir kaygının bulunmamasıdır. Yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı da hâkim ve savcılarının görevlerini yerine getirirken bazı güvencelere sahip olmalarını gerekli kılar.

Bu kitap, ne salt bir anı kitabı, ne de salt bir araştırma ve inceleme kitabıdır. Bu kitapta yer alan anılar, kişi merkezli olarak anlatılmamış, anıların aktarılmasında olay merkezli bir anlatım yöntemine sadık kalınmıştır. Yine, anıların birkaçı benim dışımda gerçekleşen, ancak hatırdaki kalıcı nitelikte olması nedeniyle bildiğim; geri kalan tamamı ise bizzat yaşadığım olaylarla ilgili olup; bu anılar, konuları ilgilendirdiği kadarıyla ve o ölçüde aktarılmıştır. İzlenen bu yöntemle, bağımsızlık ve teminat ilkelerinin hayata geçirilmesi konusunda, sistemde yer alan bazı sorunların ortaya konulması ve bu sorunların çözümüne ilişkin öneriler getirilmesi amaçlanmıştır. Bu nedenle, bu kitap kimseyi övmeye ya da yerme amacı taşımamaktadır.

Beni, mesleki anılarımı yazmaya teşvik eden ve anılarımın bu kitapta okuyucuyla buluşmasına vesile olan hocam

Prof. Dr. Timur DEMİRBAŞ'a; metnin bilgisayara aktarımındaki desteği dolayısıyla Onur'a; yazım ve noktalama konularındaki katkıları için Serra'ya ve kapak tasarımındaki emekleri için Sena'ya; gösterdikleri sabır ve hoşgörü sebebiyle eşim, oğlum ve kızıma; nihayet, kitabın basımını gerçekleştiren Adalet Yayınevinin tüm çalışanlarına teşekkürü bir borç bilirim.

Okuyucuya yararlı olması dileğiyle...

Ankara, 28 Temmuz 2023

Cengiz Topel ÇİFTÇİOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi

E. Cumhuriyet Savcısı

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	9
İÇİNDEKİLER.....	11
KISALTMALAR.....	15
GİRİŞ	17
§ 1. YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE HAKİMLİK VE SAVCILIK TEMİNATI KAVRAMLARINA GENEL BİR BAKIŞ	23
§ 2. SINAVLARA KATILMA VE MESLEK SEÇİMİ DÖNEMİ	34

BİRİNCİ BÖLÜM

TEK DAİRELİ HAKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU DEVRESİ (1991-2010)

§ 3. MERSİN HÂKİM VE SAVCI ADAYI OLARAK GÖREV YAPTIĞIM DÖNEM (1991-1993)	39
§ 4. TUNCELİ CUMHURİYET SAVCISI OLARAK GÖREV YAPTIĞIM DÖNEM (1993-1997)	48
§ 5. ARGUVAN CUMHURİYET SAVCISI OLARAK GÖREV YAPTIĞIM DÖNEM (1997-1998)	89
§ 6. DİNAR CUMHURİYET SAVCISI OLARAK GÖREV YAPTIĞIM DÖNEM (1998-2001)	97
§ 7. KAHRAMANMARAŞ CUMHURİYET SAVCISI OLARAK GÖREV YAPTIĞIM DÖNEM (2001-2002)	107
§ 8. EDREMİT CUMHURİYET BAŞSAVCISI OLARAK GÖREV YAPTIĞIM DÖNEM (2002-2005)	115
§ 9. DENİZLİ CUMHURİYET BAŞSAVCI VEKİLİ OLARAK GÖREV YAPTIĞIM DÖNEM (2005-2011)	137

İKİNCİ BÖLÜM

ÜÇ DAİRELİ VE İKİ DAİRELİ HAKİMLER VE SAVCILAR (YÜKSEK) KURULU DEVRELERİ (2010-2021)

§ 10. GAZİOSMANPAŞA CUMHURİYET SAVCISI OLARAK GÖREV YAPTIĞIM DÖNEM (2011-2013).....	153
§ 11. BAKIRKÖY CUMHURİYET SAVCISI OLARAK GÖREV YAPTIĞIM DÖNEM (2013-2018).....	167
§ 12. KIRŞEHİR CUMHURİYET SAVCISI OLARAK GÖREV YAPTIĞIM DÖNEM (2018-2019).....	178
§ 13. ANKARA CUMHURİYET SAVCISI OLARAK GÖREV YAPTIĞIM DÖNEM (2019-2021).....	186
§ 14. GÖREV YAPTIĞIM TÜM DÖNEMLERİN SONUNDA ELDE ETTİĞİM DENEYİM VE BİRİKİMLERİN ANALİZİ (1991-2021)	197
§ 15. GENEL DEĞERLENDİRME VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	199

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BAĞIMSIZLIK VE TEMİNAT KAVRAMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİMİ YANSITAN YAZILI VE GÖRSEL BELGELER (1991-2021)

§ 16. YAZILI BELGELER.....	215
I. İlk Meslek Pratiğine İlişkin Haber	215
II. Panel Konuşması	217
III. Kura Töreni Konuşması	226
IV. Adliye İnşaatı Çalışmalarına İlişkin Haber	229
V. İnsan Hakları Sempozyumuna İlişkin Haber	231
VI. Makale Özeti	234
VII. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Adaylığına İlişkin Haber.....	241
VIII. Atatürk'ü Anma Programına İlişkin Haber	244
IX. Adalet Bakanına Gönderilen e-Posta Belgesi	246

X. Emekli Olan Hakim ve Savcılara Plaket Törenine İlişkin Haber	248
§ 17. GÖRSEL BELGELER	250

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BAĞIMSIZLIK VE TEMİNAT KAVRAMLARINA İLİŞKİN ULUSAL VE ULUSLARARASI TEMEL DÜZENLEMELER

§ 18. BAŞLICA ULUSAL DÜZENLEMELER	255
I. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın İlgili Maddeleri	255
II. 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nun İlgili Maddeleri	259
III. 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun İlgili Maddeleri	265
IV. Türk Yargı Etiği Bildirgesi İlgili Hükümleri	267
§ 19. ULUSLARARASI TEMEL DÜZENLEMELER.....	270
I. Birleşmiş Milletler Yargı Bağımsızlığı Temel İlkeleri İlgili Hükümleri	270
II. Bangalor Yargı Etiği İlkeleri İlgili Hükümleri	274
III. Budapeşte İlkeleri İlgili Hükümleri	279
KAYNAKÇA	283
YAZARIN ÖZGEÇMİŞİ.....	287
YAZARIN ESERLERİ	289
KAVRAM DİZİNİ	291